

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om registrerede socialøkonomiske virksomheder.

FremSAT af Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervs- og Råstofudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Medlem af Inatsisartut Hermann Berthelsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Steen Lyng, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet

Udvalget har efter 1. behandlingen den 1. oktober 2019 under EM2019 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

På baggrund af vedtagelsen af EM2018/226, fremsætter Naalakkersuisut nærværende lovforslag med henblik på at fastsætte rammerne for registreringen af såkaldte socialøkonomiske virksomheder. Med loven fastsættes bl.a. regler vedrørende krav til den enkelte virksomheds type, virke, ejerkreds og brug af overskud, foruden der fastsættes en række dokumentationskrav. I relation hertil foreslås regler vedrørende klageadgang, samt myndighedernes ansvar i forbindelse med registreringen af socialøkonomiske virksomheder.

2. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Udvalget kan konstatere, at høringsmaterialet ikke er blevet fremsendt til Tilioq. Da Tilioq er talsmand for personer med handicap, der netop forventes at kunne få forbedrede muligheder for en mere aktiv inklusion på arbejdsmarkedet,

anmodede udvalget Naalakkersuisut om at foretage en lynhøring hos Tilioq. Udvalget takker Naalakkersuisut for at imødekomme udvalgets anmodning, og noterer sig, at Tilioq ingen bemærkninger havde til lovforslaget.

Udvalget skal venligst opfordre Naalakkersuisut til at sikre sig, at alle relevante parter bliver inddraget i høringer. Dette da det bl.a. er med til at sikre et så fyldestgørende beslutningsgrundlag som muligt for Inatsisartut.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget ser med tilfredshed, at Naalakkersuisut har søgt at imødekomme samtlige krav og opfordringer rejst under Inatsisartuts behandling af EM2018/226:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM2019 at fremsætte forslag til lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder.

Udvalget har fundet det hensigtsmæssigt at præcisere nærværende forslags anvendelsesområde grundet debatten under forslagens førstebehandling.

Således skal det pointeres, at nærværende lovforslag søger at fastsætte rammerne for registreringen af socialøkonomiske virksomheder, og dermed også definerer, hvad en socialøkonomisk virksomhed er i Grønland. Der er således tale om et forslag til lov om registrering af virksomheder, og ikke en lov om en særlig selskabstype¹.

Lovforslaget fastsætter betingelserne for en virksomhed, der frivilligt ønsker at gøre brug af retten til at kalde sig ”en registreret socialøkonomisk virksomhed”². Herudover regulerer loven ansvaret og forpligtelserne for den offentlige myndighed, Forbruger- og Konkurrencestyrelsen. Loven regulerer således ikke ansættelsespolitikken hos de grønlandske virksomheder som sådan, ej heller pligter eller ansvar hos den enkelte ansatte i den registrerede socialøkonomiske virksomhed. Loven giver alene mulighed for, at virksomheder, der gør en særlig social indsats kan brande sig på registreringen, således som Naalakkersuisut i de almindelige bemærkninger til forslaget fastslår:

”En registreret socialøkonomisk virksomhed kan således benytte betegnelsen ”registreret socialøkonomisk virksomhed” i sit navn og markedsføring som en slags certifikat eller et bevis for, at virksomheden opfylder nogle særlige krav til socialøkonomiske virksomheder efter forslaget.

Hensigten med registreringsordningen er generelt at skabe en klar identitet for registrerede socialøkonomiske virksomheder, som understøtter deres virke som virksomheder, der varetager socialøkonomiske formål og udfører socialøkonomiske aktiviteter.”

¹ Se nærmere herom under forslagens almindelige bemærkninger afsnit 1.

² Hermed forstås en eneret for den type virksomhed, der frivilligt er blevet registreret samt overholder de i loven fastsatte betingelser for anvendelse af termen ”registreret socialøkonomisk virksomhed”.

3.1 Betingelser for registrering

Med forslaget §§ 6-8 fastsættes fem grundlæggende betingelser for en virksomheds registrering som en socialøkonomisk virksomhed:

1. Virksomheden skal have et socialt formål (socialt, beskæftigelses-, sundheds-, miljømæssigt- eller kulturelt sigte).
2. Virksomheden skal være privat og uafhængig af det offentlige.
3. Virksomheden skal være erhvervsdrivende, have et CVR-nr. og være hjemmehørende i Grønland.
4. Virksomheden skal være inddragende og ansvarlig i sit virke.
5. Virksomheden skal have en social håndtering af sit overskud.

Af forslaget § 6, stk. 2 fremgår følgende undtagelse:

Stk. 2. En enkeltmandsvirksomhed og en virksomhed etableret ved sameje kan ikke registreres som en socialøkonomisk virksomhed efter inatsisartutloven.

Af bemærkningerne til § 6, stk. 2 fremgår bl.a. følgende:

”Ved en virksomhed etableret ved sameje forstås generelt en virksomhed, hvor 1 eller flere personer sammen ejer de enkelte aktiver i virksomheden. Med virksomheder etableret ved sameje menes virksomheder, hvor 1 eller flere personer sammen ejer de enkelte aktiver i virksomheden. Disse er de eneste virksomhedsformer, der ikke kan registreres. Årsagen hertil er at der ved disse virksomhedsformer ikke er en adskillelse mellem ejers formue og virksomhedens formue. Et interessentskab kan registreres. Ved en virksomhed etableret ved sameje forstås generelt en virksomhed, hvor 1 eller flere personer sammen ejer de enkelte aktiver i virksomheden. Interessentskaber (I/S), hvor 2 personer sammen ejer selve virksomheden, er ikke omfattet af forslaget § 6, stk. 2. Et interessentskab kan således være registreret som en socialøkonomisk virksomhed efter forslaget.

Enkeltmandsvirksomheder og virksomheder etableret ved sameje er de eneste virksomhedsformer, der ikke kan være registrerede efter forslaget. Årsagen hertil er, at der ved disse virksomhedsformer generelt ikke er en adskillelse mellem ejerens formue og virksomhedens formue.”

(Udvalgets fremhævning)

Udvalget kan konstatere, at en definition af en virksomhed etableret ved sameje gennemgås vha. tre forskellige formuleringer jf. ovenstående markering. Der synes ikke at være uoverensstemmelse mellem de tre formuleringer, men udvalget undrer sig over, at Naalakkersuisut ikke i stedet har anvendt muligheden for at fremkomme med en mere klar afgrænsning mellem nævnte virksomhedstype og et såkaldt interessentskab (I/S). Det kan konstateres, at der i høringssvarene netop er påpeget et behov for en sådan mere klar afgrænsning mellem disse to virksomhedstyper. Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om,

yderligere at præcisere den i § 6, stk. 2 omtalte undtagelse samt baggrunden herfor under forslaget's andenbehandling.

3.2 Betingelser for anvendelse af eneret

Ved et ønske om fortsat at være registreret som en socialøkonomisk virksomhed forpligter den enkelte virksomhed sig til at sikre transparens om dens virke gennem indrapportering af relevante oplysninger. (jf. § 13, stk. 1-5)

F.s.v. angår det overskud, der er genereret under den periode, hvor en virksomhed er registreret, skal betingelserne for anvendelsen af overskuddet overholdes – dette uanset, at virksomheden efterfølgende lader sig afregistrere, jf. forslaget's § 16, stk. 1-3. Således kan en virksomhed ikke drage nytte af at kalde sig en ”registreret socialøkonomisk virksomhed” ved at skabe et øget overskud for derefter at lade sig afregistrere og anvende nævnte overskud frit uden om reglerne herom i loven. Dermed får en tidligere registreret socialøkonomisk virksomhed, der har draget nytte af sit certifikat ikke en økonomisk fordel ift. andre ”almindelige” virksomheder.

3.3 Klagemuligheder

Udvalget konstaterer, at der med forslaget's §§ 22 og 23 fastsættes en gængs anvendt klageadgang, hvorved Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelser³ kan påklages til Naalakkersuisut.

3.4 Årlig indrapportering

Udvalget finder det positivt, at det med forslaget's § 21, stk. 1 pålægges Forbruger- og Konkurrencestyrelsen årligt at indrapportere aktiviteter og forhold omfattet af loven, samt afgørelser truffet i henhold til loven til Naalakkersuisut. Det er udvalgets forhåbning, at denne indrapportering vil blive anvendt aktivt som en løbende evaluering af lovens relevans og effekt jf. hensigten med forslaget.

4. Forslaget's økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering er beskrevet under forslaget's almindelige bemærkninger. Naalakkersuisut vurderer således, at de årlige omkostninger til etablering, drift og vedligeholdelse af et it-register til brug for registreringen vil beløbe sig til 200.000 kr. årligt. Herudover forventes administrationen som en konsekvens at udgøre 1 AC-årsværk, der i denne sammenhæng sættes til 600.000 kr. Udvalget har ikke fundet anledning til at kommentere herpå.

5. Udvalgets indstillinger

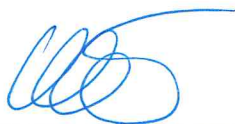
Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

³ Herfra undtaget er afgørelser om fastsættelse af en afhjælpningsfrist efter § 5, stk. 2 eller § 10, stk. 2.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Henrik Fleischer
Formand

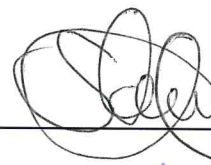
Múte Bourup Egede
Næstformand

Aqqalu Jerimiassen

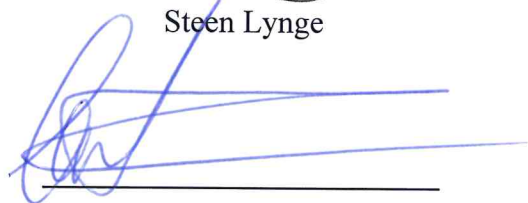
Hermann Berthelsen

Steen Lynge

Peter Olsen

Tillie Martinussen